

Γενική Συνέλευση Συμβουλίου Αρχιτεκτόνων Ευρώπης (ΣΑΕ)

24-25 Απριλίου 2009

Ελσίνκι - Φινλανδία

Η πρώτη Γενική Συνέλευση του ΣΑΕ για το 2009 πραγματοποιήθηκε στις 24 και 25 Απριλίου 2009 στο Ελσίνκι της Φινλανδίας στο συνεδριακό κτίριο Finlandia Hall (που σχεδιάστηκε από τον αρχιτέκτονα Alvar Alto).

Την ελληνική αντιπροσωπεία αποτέλεσαν εκ μέρους του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ οι Κώστας Μπελιμπασάκης και Μαρία Κουρμπανά, ενώ εκ μέρους του ΤΕΕ οι συνάδελφοι Ράνια Κλουτσινιώτη και Βασιλική Καραβία.

Κυριότερα θέματα που απασχόλησαν τη Γενική Συνέλευση

Ειδική συνεδρίαση για τις Συμφωνίες Αμοιβαίας Αναγνώρισης (ΣΑΑ) στον τομέα των αρχιτεκτονικών υπηρεσιών με διεθνείς προσκεκλημένους που παρευρέθηκαν στη Γενική Συνέλευση του ΣΑΕ στο Ελσίνκι

Συγκεκριμένα παρευρέθηκαν από τις ακόλουθες διεθνείς οργανώσεις οι παρακάτω εκπρόσωποι :

• UIA

Louise Cox, Πρόεδρος
Gaetan Siew, Πρώην Πρόεδρος
Albert Dubler, Αντιπρόεδρος Region I
Λίζα Σιόλα, Αντιπρόεδρος Region II

• FCARM (Μεξικό)

Lisandro de la Garza Villareal, Πρόεδρος
Luis Enrique Lopez Cardiel, Γραμματέας Εξωτερικών Υποθέσεων

• NCARB (Η.Π.Α.)

Gordon E. Mills, Πρόεδρος + Carol Mills
Douglas Engebretson, Πρώην Πρόεδρος + Kathy Engebretson

• KIRA (Κορέα)

Young-jip Choi, Πρόεδρος
Jae-uk Chong, Πρόεδρος, Διεθνείς Σχέσεις (KIRA)

• RAIC (Καναδάς)

Paule Boutin, Πρόεδρος
Jon Hobbs, Εκτελεστικός Διευθυντής

• UAR (Ρωσία)

Sergey Kiselev, Πρώτος Αντιπρόεδρος

Το ΣΑΕ θεωρεί ότι η επίσημη Συμφωνία Αμοιβαίας Αναγνώρισης (ΣΑΑ) Μεξικού-Ε.Ε. για την ανταλλαγή των αρχιτεκτονικών υπηρεσιών θα τεθεί σε ισχύ κατά τη διάρκεια του 2009. Εάν και όταν εγκριθεί, θα αποτελέσει πιθανώς το μοντέλο και σημείο αναφοράς για τις υπόλοιπες ΣΑΑ, ενδεχομένως και για άλλα επαγγέλματα. Όσον αφορά άλλες διαπραγματεύσεις, οι πλέον ενεργές αυτή τη στιγμή είναι οι διαπραγματεύσεις με τη Δημοκρατία της Νότιας Κορέας και οι διερευνητικές προσπάθειες για την εκ νέου ενεργοποίηση των διαπραγματεύσεων μεταξύ Ε.Ε. και Η.Π.Α. Επιπλέον, το Εκτελεστικό Συμβούλιο (Ε.Σ.) του ΣΑΕ αποφάσισε πρόσφατα να ανταποκριθεί θετικά σε μια προσέγγιση των χωρών της Καραϊβικής που έχουν ενταχθεί στο CARIFORUM.

Ε.Ε.- Μεξικό

Η Συμφωνία σε επίπεδο επαγγέλματος προς επάγγελμα με το Μεξικό, υπογράφηκε αρκετά χρόνια πριν και έχει πλέον φτάσει σε επίπεδο επίσημων διαπραγματεύσεων

μεταξύ της Ε.Ε. και της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης του Μεξικού. Η τρέχουσα κατάσταση έχει ως εξής: η Ε.Ε., σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, έχει προετοιμάσει ένα προκαταρκτικό επίσημο σχέδιο εγγράφου για μία ΣΑΑ και, μετά από έναν γύρο διαπραγματεύσεων στις Υπηρεσίες της Ε. Επιτροπής, οι διαπραγματεύσεις ξεκίνησαν στο τέλος του προηγούμενου έτους, αλλά και πιο πρόσφατα με τα Κράτη Μέλη στην Επιτροπή 133 για τις υπηρεσίες και στην Ομάδα Συντονιστών που έχει ιδρυθεί για να υποστηρίξει την Ε. Επιτροπή με την εφαρμογή της Οδηγίας σχετικά με την Αναγνώριση των Επαγγελματικών Προσόντων (2005/36/ΕΚ).

Ε.Ε.- Ν. Κορέα

Εδώ και πολλούς μήνες πραγματοποιούνται εντατικές διαπραγματεύσεις για Ελεύθερες Συναλλαγές μεταξύ Ε.Ε. και Νότιας Κορέας. Σύμφωνα με πρόσφατες Εκθέσεις Τύπου (που έχουν επιβεβαιωθεί μέσω επαφής του ΣΑΕ με τις Υπηρεσίες της Ε. Επιτροπής) η Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Μαρτίου 2009. Υπό το φως των γρήγορων εξελίξεων σε σχέση με τις Διαπραγματεύσεις Ελεύθερων Συναλλαγών, το ΣΑΕ πραγματοποίησε δύο συναντήσεις με τον αντίστοιχο φορέα, το Ινστιτούτο Εγγεγραμμένων στο Μητρώο Αρχιτεκτόνων Κορέας (KIRA), μία στη Ν. Κορέα και μία στις Βρυξέλλες. Οι διαπραγματεύσεις αυτές υπήρξαν εποικοδομητικές και οδήγησαν στην ανάπτυξη μιας πρότασης σχεδίου για μία ΣΑΑ σε επίπεδο επαγγέλματος προς επάγγελμα.

Διαπραγματεύσεις μεταξύ Ε.Ε.-Η.Π.Α.

Η συμφωνία σε επίπεδο επαγγέλματος προς επάγγελμα υπογράφηκε το 2005 αλλά δεν έχει φτάσει ακόμα σε επίσημες διαπραγματεύσεις. Ο κυριότερος λόγος γι' αυτό, είναι ότι οι Η.Π.Α. δεν διαθέτουν έναν αρμόδιο φορέα που να μπορεί να κάνει τις διαπραγματεύσεις εκ μέρους και των 50 Πολιτειών. Για την Ε.Ε., η Ε. Επιτροπή έχει εξουσιοδοτηθεί από όλα τα Κράτη Μέλη για να διαπραγματευθεί εκ μέρους τους για κάθε συμφωνία σχετικά με το εμπόριο και ειδικά για Συμφωνίες για τις Αρχιτεκτονικές Υπηρεσίες. Καθυστέρηση παρουσιάζεται επίσης επειδή δεν υπάρχουν επίσημες διαπραγματεύσεις για μία Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών μεταξύ Ε.Ε. και Η.Π.Α.

Συμπέρασμα:

Το κίνητρο που έχει το ΣΑΕ για να συνεχίσει αυτό το ευρύ φάσμα διαπραγματεύσεων δεν είναι η προσδοκία ότι οι αγορές θα ανοίξουν αυτομάτως για όλους τους επαγγελματίες αρχιτέκτονες. Για την ακρίβεια, κύριος λόγος είναι να διασφαλίσει ότι θα υπάρχουν δίκαιοι όροι για τις μελλοντικές γενιές αρχιτεκτόνων σε όλον τον κόσμο. Παράλληλα με αυτόν τον κύριο στόχο, είναι σαφές ότι η ύπαρξη καλά δομημένων ΣΑΑ μπορεί να βοηθήσει στη μείωση του αντίκτυπου της οικονομικής κρίσης στο επάγγελμα.

Πολιτικές προτάσεις του ΣΑΕ προς τους υποψήφιους των Ευρωεκλογών 2009

Η Γενική Συνέλευση του ΣΑΕ, έπειτα από προσεκτική εκτίμηση και συζήτηση, υιοθέτησε το έγγραφο «AG1/09/Recommendations» το οποίο περιλαμβάνει τις Συστάσεις του ΣΑΕ για προώθηση προς το νέο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ε. Επιτροπή που θα αναλάβουν καθήκοντα μέσα στο 2009. Το ΣΑΕ και οι Οργανώσεις Μέλη του αναλαμβάνουν επίσης να πραγματοποιήσουν συντονισμένη και έντονη δράση ώστε να διασφαλίσουν την προώθηση των Συστάσεων μαζί με τις προτάσεις που περιλαμβάνονται στο σχετικό έγγραφο. Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα και δεδομένου ότι το αρχιτεκτονικό επάγγελμα σκοπεύει να παίξει το ρόλο του στις παρούσες τις κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις, το ΣΑΕ ζητά τη συνολική υποστήριξη του επερχόμενου Ε. Κοινοβουλίου και της Ε. Επιτροπής για το διάστημα 2009-2014. Επίσης, το ΣΑΕ ζητά από τα όργανα της Ε.Ε., όλα τα Κράτη

Μέλη, τις περιφέρειες, τις τοπικές Κυβερνήσεις και άλλους εμπλεκομένους της Ε.Ε., να υιοθετήσουν τις συστάσεις του, έτσι ώστε η Ευρωπαϊκή κοινωνία να πλησιάσει περισσότερο στην υλοποίηση των στόχων της.

Η Γενική Συνέλευση του ΣΑΕ αποφάσισε να υποστηρίξει τις ακόλουθες **Πολιτικές Δηλώσεις** και το Ε.Σ. εξουσιοδοτήθηκε να συντονίσει τη διάδοσή τους σε Εθνικό επίπεδο προς τους υποψήφιους για τις Ευρωεκλογές του Ιουνίου 2009. Αυτό θα πρέπει να γίνει από τις Οργανώσεις Μέλη σε Εθνικό επίπεδο.

1. Να διασφαλισθεί ότι οι διαδικασίες παροχής υπηρεσιών που αφορούν το Δομημένο Περιβάλλον θα βασίζονται στην Ποιότητα

- Να διασφαλισθεί ότι οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για την παραγωγή των κτιρίων και των άλλων δομών που συγκροτούν το δομημένο περιβάλλον και ειδικά των προγραμμάτων που λαμβάνουν χρηματοδότηση από δημόσιους πόρους, υλοποιούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να επιτρέπουν την επιλογή των καλύτερων προτάσεων σε σχέση με την βιωσιμότητα, την αρχιτεκτονική ποιότητα και το κόστος κύκλου ζωής του έργου. Οι δημόσιοι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν ότι σε σχέση με το δομημένο περιβάλλον, πρέπει πάντα να προτιμάται η πιο συμφέρουσα προσφορά που θα περιλαμβάνει ποιοτικά κριτήρια. Επιπλέον, πρέπει να υιοθετηθούν σχετικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένης μιας έγκαιρης αναθεώρησης των Οδηγιών που αφορούν στις δημόσιες προμήθειες, για να διασφαλιστεί ότι η παροχή των αρχιτεκτονικών υπηρεσιών θα παραμείνει ανοιχτή σε ένα πεδίο δίκαιου ανταγωνισμού, ειδικά για εκείνους που διαθέτουν καινοτόμο και αναδυόμενο ταλέντο.
- Σε κάποια Κράτη Μέλη υπάρχει μία τάση να γενικεύεται η προσφυγή στις ΣΔΙΤ, πράγμα που δείχνει μία λανθασμένη χρήση των αρχών των ΣΔΙΤ, επεκτείνοντας λανθασμένα αυτή τη μέθοδο και στην κατασκευή των κτιρίων. Υπάρχουν αποδείξεις για τις αντίθετες, αρνητικές επιδράσεις που προκύπτουν από μία υπέρμετρη χρήση σχεδιαστικών και κατασκευαστικών προσεγγίσεων που δεν εγγυώνται την ανεξαρτησία του αρχιτέκτονα για τη διασφάλιση του γενικού συμφέροντος.
- Γενικότερα, είναι σημαντικό να υιοθετηθεί μια πιο θετική αντιμετώπιση προς το ρυθμιστικό περιβάλλον του αρχιτεκτονικού επαγγέλματος και τους όρους της αρχιτεκτονικής πρακτικής, πλαίσια του γενικού συμφέροντος, λαμβάνοντας επαρκώς υπόψη τη συγκεκριμένη φύση των αρχιτεκτονικών υπηρεσιών και τη σημαντική επίδραση τους στην υγεία και την ευημερία της κοινωνίας ως σύνολο, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές της Ε.Ε.

2. Να επιδιωχθεί η υιοθέτηση κατάλληλων όρων διαβίωσης μέσω της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος στην Ευρώπη

- Η υιοθέτηση ολοκληρωμένων προσεγγίσεων που δεν θα λαμβάνουν υπόψη αποκλειστικά τις οικονομικές και τεχνικές πλευρές, με στόχο να συμπεριληφθούν κοινωνικοί και πολιτιστικοί παράγοντες, είναι η μόνη επιλογή για την Ε.Ε., που θα της επιτρέψει να επιτύχει όλους τους πολιτικούς στόχους που έχει θέσει και αφορούν στην ποιότητα και τη βιωσιμότητα του δομημένου περιβάλλοντος. Μόνο με αυτόν τον τρόπο ίσως καταφέρει να ανταποκριθεί στις προσδοκίες της κοινωνίας και των μελλοντικών γενεών για μία καλύτερη ποιότητα ζωής.

- Υπάρχει επιτακτική ανάγκη να επεξεργαστούμε τις πολιτικές και να βασιστούμε σε αυτές και σε άλλα σχετικά πολιτικά συμπεράσματα και δηλώσεις, που έχουν σχέση με την αρχιτεκτονική και το δομημένο περιβάλλον και που έχουν υιοθετηθεί τα τελευταία χρόνια σε επίπεδο Ε.Ε., έτσι ώστε οι συστάσεις τους να ενσωματωθούν πραγματικά σε όλες τις πολιτικές και τη νομοθεσία της Ε.Ε. και, επιπλέον, να μεταφερθούν επιτυχώς στη νομοθεσία των Κρατών Μελών.
- Νέες προσεγγίσεις και μεθοδολογίες πρέπει να αναπτυχθούν για να περιγράψουν και να καθορίσουν την ποιότητα του δομημένου περιβάλλοντος, σε όλες του τις διαστάσεις, έτσι ώστε να θεσπιστούν νέα κριτήρια και εργαλεία στις τοπικές αρχές που σχετίζονται με τις δημοπρασίες, όταν κρίνουν την ποιότητα και τη βιωσιμότητα σχεδίων και όταν λαμβάνουν αποφάσεις για τη διαχείριση, την ανάπτυξη ή την αναμόρφωση του περιβάλλοντος διαβίωσής μας.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα Κράτη Μέλη και οι Τοπικές Αρχές, μέσω της υιοθέτησης και εφαρμογής σωστών και καλά σχεδιασμένων αρχιτεκτονικών πολιτικών, πρέπει να διασφαλίσουν ότι εκείνοι που λαμβάνουν αποφάσεις σε όλα τα επίπεδα, αλλά και το ευρύ κοινό, γνωρίζουν τα θετικά οφέλη που μπορεί να φέρει η αρχιτεκτονική στην καθημερινή τους ζωή, έτσι ώστε να προσπαθήσουν να βελτιώσουν τη συνολική ποιότητα και βιωσιμότητα του δομημένου περιβάλλοντος.
- Το Ευρωπαϊκό Σχέδιο για την Ανάκαμψη της Οικονομίας χρειάζεται να συνοδευτεί από πράξεις, διαθέτοντας στον κατασκευαστικό τομέα - και κατά συνέπεια στο αρχιτεκτονικό επάγγελμα λόγω των συγκεκριμένων ικανοτήτων του στην συνθετική και συνολική επίλυση των προβλημάτων - τους απαραίτητους πόρους για να επιτύχει την Στρατηγική Ατζέντα Έρευνας, ειδικά σε σχέση με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, επιτρέποντας έτσι την εμφάνιση των απαραίτητων καινοτομιών που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της Ε.Ε., ειδικότερα σε σχέση με το υπάρχον κτιριακό απόθεμα και γενικότερα, με την αρχιτεκτονική κληρονομιά.

3. Να επιδιωχθεί η ανάπτυξη μιας συγκλίνουσας προσέγγισης για τη διασφάλιση επαρκούς επιπέδου αρχιτεκτονικών προσόντων

- Είναι πολύ σημαντικό να διασφαλιστεί ότι εκείνοι που προσφέρουν αρχιτεκτονικές υπηρεσίες έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες ικανότητες και την ανάλογη εμπειρία, αντίστοιχη ενός έργου που έχει βαθιά επίδραση στην κοινωνία και που, ταυτόχρονα, εγγυάται ένα υψηλό επίπεδο ποιότητας υπηρεσιών και προστασίας του τελικού χρήστη. Ξεκινώντας από αυτό, η Οδηγία 2005/36/EK πρέπει να αναθεωρηθεί όσο το δυνατόν συντομότερο, για να τροποποιηθεί η ελάχιστη απαιτούμενη διάρκεια σπουδών για τους αρχιτέκτονες από τα τέσσερα στα πέντε έτη (ή το αντίστοιχο σε βάση μερικής απασχόλησης) που να συμπληρώνεται από ένα διάστημα δύο ετών επαγγελματικής πρακτικής εμπειρίας.
- Το θέμα έχει επίσης σχέση και με την παγκοσμιοποίηση των υπηρεσιών, ειδικά σε μία στιγμή κατά την οποία παρατηρείται μία επιτάχυνση της διαδικασίας για τις διαπραγματεύσεις της αμοιβαίας αναγνώρισης των αρχιτεκτονικών προσόντων και, πέρα από αυτό, των συμφωνιών για τις αρχιτεκτονικές υπηρεσίες στο πλαίσιο των τρεχόντων και συνεχιζόμενων διαπραγματεύσεων μεταξύ της Ε.Ε. και τρίτων χωρών ή περιοχών, ώστε να ανοίξουν, με πραγματικά αμοιβαίο και ισότιμο τρόπο, νέες αγορές για τους αρχιτέκτονες στην Ευρώπη και παγκοσμίως, τώρα αλλά και για τις μελλοντικές γενεές.

4. **Να διασφαλισθεί η αναθεώρηση των Θεσμικών Δομών σε όλα τα επίπεδα της ΕΕ για να υπάρξει περισσότερη αποδοτικότητα**
- Να διασφαλισθεί ότι οι δομές της Ε. Επιτροπής, του Ε. Κοινοβουλίου και άλλων σχετικών φορέων μπορούν να ανταποκριθούν στις προκλήσεις που προκύπτουν από την προσπάθεια επίτευξης πραγματικής βιώσιμης ανάπτυξης, βελτιώνοντας τον τρόπο με τον οποίο διοικείται και συντονίζεται το δομημένο περιβάλλον και όλα τα σχετικά θέματα μέσα στις υπηρεσίες της Ε. Επιτροπής, έτσι ώστε να μπορέσει να εφαρμοστεί στις πολιτικές και νομοθετικές εξελίξεις αυτού του τομέα μία πιο συνολική προσέγγιση.

Το ΣΑΕ και οι Οργανώσεις Μέλη του μπορούν να συμβάλουν άμεσα με τις γνώσεις, την εμπειρογνώμοσύνη και την πείρα τους για να βοηθήσουν τα Όργανα της Ε.Ε., τα Κράτη Μέλη και όλους όσους λαμβάνουν σχετικές αποφάσεις, με την επεξεργασία και την εφαρμογή των συστάσεων που αναφέρονται παραπάνω. Συγκεκριμένα, το ΣΑΕ διατίθεται να προετοιμάσει ένα προτεινόμενο λειτουργικό σχέδιο δράσης υπόψη των Ευρωπαϊκών Οργάνων ως ρεαλιστική συμβολή για την ανάπτυξη νέων προσεγγίσεων και για την αναθεώρηση των τρεχουσών πολιτικών και στρατηγικών, όπως είναι η Στρατηγική της Ε.Ε. για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, η επερχόμενη Στρατηγική Αναθεώρηση του Κατασκευαστικού Τομέα και άλλα νομοθετικά όργανα που θα συνταχθούν ή θα παγιωθούν κατά τη διάρκεια της επερχόμενης θητείας του Ε. Κοινοβουλίου και της Ε. Επιτροπής.

Διερευνητικός Χάρτης Πορείας των Δραστηριοτήτων του ΣΑΕ το 2009-2010

Ζητείται από το Ε.Σ. να λάβει υπόψη τον προτεινόμενο στρατηγικό χάρτη πορείας για τις δραστηριότητες του ΣΑΕ το 2009-2010, που περιλαμβάνονται στο σημείωμα. Εφόσον το Ε.Σ. συμφωνήσει με τις προτεινόμενες κατευθύνσεις και ειδικότερα σε σχέση με τις πολύ σημαντικές πολιτικές εξελίξεις που πρόκειται να λάβουν χώρα στην Ε.Ε. αυτό το διάστημα, θα πρέπει στη συνέχεια να δώσει προτεραιότητα στην εργασία που πρόκειται να αναλάβουν οι Θεματικές Περιοχές του ΣΑΕ με τη βοήθεια της Γραμματείας.

Έπειτα από αυτό, ζητείται από το Ε.Σ. να σκεφτεί σε ποιες συγκεκριμένες ενέργειες Δημόσιων Σχέσεων θα πρέπει να προβεί το ΣΑΕ για να προωθήσει τις Πολιτικές Συστάσεις που έχει θέσει για το 2009 και που βρίσκονται σε διαδικασία ολοκλήρωσης. Συγκεκριμένα, το Ε.Σ. καλείται να αποφασίσει αν το ΣΑΕ θα πρέπει ή όχι να επιδιώξει τη διοργάνωση ειδικής εκδήλωσης το 2009 σχετικά με αυτές τις συστάσεις, π.χ. στο Ε. Κοινοβούλιο. Όσο για το 2010, το έτος της 20ης επετείου του ΣΑΕ (που ιδρύθηκε τον Μάιο 1990 στο Treviso, στην Ιταλία), προτείνεται το Ε.Σ. να αποφασίσει αν κρίνεται σκόπιμο ή όχι να προγραμματίσει κάποια σημαντική δράση για να σηματοδοτήσει αυτήν την ημερομηνία. Αν το Ε.Σ. ακολουθήσει αυτή τη γραμμή δράσης, θα πρέπει να προτείνει μία περίληψη του σχεδίου στη Γενική Συνέλευση του ΣΑΕ στην επόμενη συνεδρίασή της τον Απρίλιο, για απόφαση, έτσι ώστε να υπάρχει επαρκής χρόνος για την προετοιμασία όλων των απόψεων, συμπεριλαμβανόμενης της έναρξης μιας εκστρατείας για χρηματοδότηση.

1. Εισαγωγή

Η περίοδος της *Πολιτικής Ατζέντας και του Πολυετούς Προγράμματος Εργασίας του ΣΑΕ για το 2006-2008* έφτασε στο τέλος της. Παρότι μπορεί να αξίζει να εκτιμηθεί αν θα πρέπει να επιδιωχθούν περαιτέρω ή να αναθεωρηθούν κάποιοι από τους

αρχικούς κύριους στόχους της, ήρθε η ώρα το ΣΑΕ να θέσει τη νέα του ατζέντα και το πρόγραμμα εργασίας του για το προσεχές διάστημα.

Κύριος στόχος αυτού του σημειώματος είναι να ενημερώσει τη Γενική Συνέλευση του ΣΑΕ και να τη βοηθήσει στην απόφασή του σε σχέση με το ποιες θα είναι οι δραστηριότητες προτεραιότητας το 2009 και το 2010. Προβάλλει μία επιλογή των κύριων προκλήσεων και ευκαιριών που θα αντιμετωπίσει το επάγγελμα στο μέλλον, όπως έχουν προσδιοριστεί από τη Γραμματεία, ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζει περιληπτικά κάποιες πιθανές δράσεις που θα μπορούσε ίσως να αναλάβει το ΣΑΕ ώστε να προωθήσει τις πολιτικές του σε συνδυασμό με τις αναμενόμενες πολιτικές εξελίξεις στην Ευρώπη τα επόμενα χρόνια.

2. Γενική Ιδέα

Η προσέγγιση που προτάθηκε από τη Γραμματεία, εμπνέεται από μία νέα ιδέα – τα ακόλουθα τρία βήματα:

Συλλογή – Παγίωση – Κεφαλαιοποίηση

Βήμα 1ο: Συλλογή

Κατά τη διάρκεια των 19 ετών ύπαρξης του ΣΑΕ, έχουν παρατηρηθεί τεράστιες εξελίξεις στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, οι οποίες είχαν, και εξακολουθούν να έχουν, σημαντικό αντίκτυπο στο αρχιτεκτονικό επάγγελμα, ενώ και η ίδια η αγορά που έχει σχέση με τις αρχιτεκτονικές υπηρεσίες, έχει αλλάξει σημαντικά. Κατά τη διάρκεια αυτού του διαστήματος, το ΣΑΕ συνέταξε πολυάριθμες πολιτικές προτάσεις και εξέδωσε έγγραφα θέσεων, διακηρύξεις και άλλες συστάσεις σε αρκετούς τομείς σχετικούς με το αρχιτεκτονικό επάγγελμα γενικά. Όλα αυτά τα στοιχεία, όταν συγκεντρωθούν, αποτελούν μία σημαντική πηγή γνώσης η οποία, δυστυχώς, παραμένει ανεκμετάλλευτη σε σχέση με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το επάγγελμα, εν μέρει λόγω έλλειψης πραγματικής εμπέδωσης εκ μέρους των Οργανώσεων Μελών του ΣΑΕ.

- **Ένας αναλυτικός κατάλογος, που αποτελείται από αυτά τα ποικίλα στοιχεία θα μπορούσε να εδραιωθεί στα πλαίσια αυτού του στόχου, πέρα από τη δημιουργία μίας πραγματικής σύνθεσης, αξιολογώντας με το πέρας του χρόνου τα κύρια προβλήματα που σχετίζονται με του στόχους που επιδιώκει το ΣΑΕ και με τις προκλήσεις που προσδιορίζονται. Θα μπορούσε επίσης, αν κριθεί απαραίτητο, να επαναπροσδιορίσει αυτά τα κύρια προβλήματα.**

Βήμα 2ο: Παγίωση

Γνωρίζοντας αυτές τις αλλαγές, τις επιδράσεις τους για το εργασιακό περιβάλλον των αρχιτεκτόνων και, γενικότερα, για τον αρχιτεκτονικό κλάδο, αλλά και το γεγονός ότι είναι αδύνατον να υπερνικηθούν, το ΣΑΕ έχει αναλάβει δύο σημαντικές πρωτοβουλίες τα τελευταία χρόνια, οι οποίες αποσκοπούν στην σωστή ενημέρωση όσων λαμβάνουν σχετικές αποφάσεις.

Οι δύο αυτές πρωτοβουλίες ήταν το βιβλίο πολιτικής *“ArchitectureandQualityofLife – 21 KeyMessagesforthe 21stCentury”*, το οποίο εκδόθηκε το 2004 και το Συνέδριο *“DesigningtheFuture – TheMarketandQualityofLife”*, το οποίο πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο 2008. Τα πρακτικά του Συνεδρίου έχουν εκδοθεί και το ΣΑΕ έχει σκοπό να εκμεταλλευθεί στο έπακρο το πλούσιο αποτέλεσμα που προκύπτει.

- **Από τον κατάλογο που αναφέρεται στο 1ο βήμα και από την χρήση των στοιχείων που προκύπτουν από το Συνέδριο οι πολιτικές και λειτουργικές δομές του ΣΑΕ θα πρέπει να προβούν σε μία λεπτομερή**

εξέταση. Στόχος θα είναι να διατυπωθούν νέες και/ή συμπληρωματικές προτάσεις που θα επιτρέψουν στο ΣΑΕ να αναπτύξει, με μία ολοκληρωμένη προσέγγιση, ένα στρατηγικό σχέδιο δράσης για το μέλλον.

- ?Το στρατηγικό σχέδιο δράσης, συνοδευόμενο από ένα πρόχειρο πρόγραμμα εργασίας, θα υποβληθεί στο Ε.Σ. προς συζήτηση στη δεύτερη συνεδρίασή του για το 2009 στις αρχές Μαρτίου, με στόχο την υποβολή της τελικής πρότασης στη Γενική Συνέλευση προς υιοθέτηση στη συνεδρίαση που προγραμματίζεται στο Ελσίνκι τον Απρίλιο.

Βήμα 3ο: Κεφαλαιοποίηση

Η σύνθεση που υιοθετείται στο 1ο βήμα, οι κατευθυντήριες γραμμές για την εργασία που θα πρέπει να πραγματοποιηθεί τα επόμενα χρόνια και οι Πολιτικές Συστάσεις που προκύπτουν από την εργασία ενοποίησης στο 2ο βήμα, θα μπορούσαν να συνδυαστούν σε μία νέα μεγάλη δημοσίευση πολιτικού χαρακτήρα. Η εργασία αυτή θα μπορούσε να παρουσιαστεί ως συμβολή του αρχιτεκτονικού επαγγέλματος στην υλική πραγματοποίηση των σχετικών στοιχείων των πρόσφατων, θετικών πολιτικών εξελίξεων στις οποίες έχει συμβάλει το ΣΑΕ (***Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη συμβολή της αρχιτεκτονικής στη βιώσιμη ανάπτυξη, Χάρτης Λειψίας για τις Βιώσιμες Ευρωπαϊκές Πόλεις και το πλαίσιο αναφοράς που αναπτύσσεται πρόσφατα και πρόκειται να τεθεί σε ισχύ***) με στόχο να δίδεται πάντα έμφαση στον σημαντικό ρόλο της αρχιτεκτονικής στη δημιουργία ενός υψηλής ποιότητας δομημένου περιβάλλοντος και, κατά συνέπεια, στην ποιότητα της ζωής προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος. Η δημοσίευση θα μπορούσε να διαδοθεί ευρέως σε όλες τις ορθώς προσδιορισμένες εξωτερικές ομάδες και στο ίδιο το επάγγελμα. Θα πρέπει και αυτή να συνοδεύεται από συγκεκριμένες προτεινόμενες λύσεις που τοποθετούν την αρχιτεκτονική και το αρχιτεκτονικό επάγγελμα σε μία θέση όπου μπορούν πραγματικά να συμβάλλουν, ως ενσωματωμένα στοιχεία, στη δημιουργία και την εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών που επιδρούν στο δομημένο περιβάλλον, σε όλα τα επίπεδα. Επιπλέον, θα είχε σαν αποτέλεσμα η δυναμική προσέγγιση του επαγγέλματος να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της με καλά δομημένους, κατάλληλους όρους.

- ?Αυτή η πολιτική δημοσίευση, μαζί με το βιβλίο που προετοιμάζει ο Jordi

Querol, θα αποτελέσουν τα ουσιαστικά στοιχεία που θα σηματοδοτήσουν την 20η επέτειο του ΣΑΕ το 2010 σε κάποια εκδήλωση που δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί.

- ? Πέρα από αυτήν την επέτειο, στόχος είναι να επιτευχθεί μία πραγματικά σημαντική πολιτική εξέλιξη. Οι προτάσεις του ΣΑΕ θα πρέπει λοιπόν να πάρουν το σχήμα ενός στρατηγικού σχεδίου δράσης για να πραγματοποιηθούν δυναμικά τα παραπάνω με προθυμία όχι μόνο στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών πολιτικών, αλλά και στα Κράτη Μέλη και στις δράσεις των Οργανώσεων Μελών.

3. Κύριες Προκλήσεις και Ευκαιρίες για το ΣΑΕ το 2009-2010

Οι ακόλουθες πολιτικές εξελίξεις έχουν προσδιοριστεί ως τα πλέον σημαντικά και συναφή σημεία για τα επόμενα χρόνια, σε σχέση με την προώθηση των Πολιτικών του ΣΑΕ, βάσει των παραπάνω προκλήσεων και ευκαιριών:

- Εκλογή Ε. Κοινοβουλίου τον Μάιο/Ιούνιο 2009 και εγκαταστάτη νέων οργάνων του.

- Διορισμός νέας Ε. Επιτροπής τον Σεπτέμβρη/Οκτώβρη, λειτουργία της το Νοέμβρη 2009 και πρόγραμμα που θα προκύψει για τις πολιτικές της Ε.Ε.

- Αναθεώρηση της Στρατηγικής της Ε.Ε. για την Βιώσιμη Ανάπτυξη, που αρχικά είχε προγραμματιστεί για το 2009 αλλά κατά πάσα πιθανότητα θα ξεκινήσει το 2010.

Επιδιώκοντας έναν Χάρτη Πορείας

Τα στοιχεία καταγράφονται σύμφωνα με την τρέχουσα θεματική προσέγγιση στη δομή εργασίας του ΣΑΕ και δεν προτείνεται η τροποποίησή της. Επιπλέον, δεν έχει γίνει προσπάθεια να οργανωθούν τα θέματα που ακολουθούν σύμφωνα με κάποια ιεραρχία, αφού το Ε.Σ. είναι εκείνο που καλείται να βάλει σε προτεραιότητα τα θέματα, σύμφωνα με την κρίση του.

α. Στους τομείς εργασίας «Πρόσβαση στο Επάγγελμα» και «Επαγγελματική Άσκηση» (ΘΠ1 και ΘΠ2)

- Προκλήσεις

Η τρέχουσα οικονομική κρίση που αντιμετωπίζει η κοινωνία και το επάγγελμα απαιτεί εστιασμένες δράσεις προτεραιότητας με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών της επιπτώσεων. Δίδεται η ευκαιρία να εκτιμηθεί η κατάσταση, να υπάρξει δημιουργική σκέψη προς νέες προσεγγίσεις και να ανοίξει ο δρόμος για την αναπόφευκτη ανάκαμψη. Αξίζει να σημειωθεί ότι, από τη μεριά της, η Ε. Επιτροπή στο Σχέδιό της για την Ανάκαμψη της Οικονομίας (26 Νοεμβρίου 2008) έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στο σημαντικό ρόλο που μπορεί να παίξει ο κατασκευαστικός τομέας και το αρχιτεκτονικό επάγγελμα δεσμεύεται να αναλάβει έναν ηγετικό ρόλο ως προς την εφαρμογή των μέτρων που προτείνει η Ε. Επιτροπή, ειδικότερα σε σχέση με την **ενεργειακή απόδοση των κτιρίων**.

Η **εφαρμογή της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ** – που ισχύει από τον Οκτώβριο του 2007 – μαζί με την σταδιακή εφαρμογή της **Οδηγίας σχετικά με τις Υπηρεσίες στην Εσωτερική Αγορά (2006/123/ΕΚ)** – προθεσμία για την εφαρμογή: Δεκέμβριος 2009 – δημιουργούν νέους όρους για πολλούς τομείς υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των νομοθετικά ρυθμιζόμενων επαγγελματιών και συγκεκριμένα για το αρχιτεκτονικό επάγγελμα. Αυτοί οι νέοι όροι, σε συνδυασμό με τη βαθμιαία ευθυγράμμιση του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στα Κράτη Μέλη με τις αρχές της Μπολόνια (3-5-8) ενέχουν τον κίνδυνο να οδηγηθούν στην αγορά μη προσοντούχοι επαγγελματίες. Πρόκειται για τη λανθασμένη αντίληψη ότι μόνο μία απόλυτα ελευθερωμένη διαδικασία είναι απαραίτητως «καλή για τον καταναλωτή». Δύο είναι τα στοιχεία της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ που εξακολουθούν να ανησυχούν σε μεγάλο βαθμό το αρχιτεκτονικό επάγγελμα: **η ελάχιστη διάρκεια σπουδών έχει διατηρηθεί στα 4 έτη και η επαγγελματική εμπειρία δεν αποτελεί πλέον υποχρεωτική προϋπόθεση ως μέρος της ολοκληρωμένης διαδικασίας απόκτησης προσόντων**.

Στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 2006/123/ΕΚ όπως τους επιβάλλεται υπό το Άρθρο 15 της Οδηγίας, τα Κράτη Μέλη έχουν αρχίσει να αναθεωρούν και να αξιολογούν την ακρίβεια και τη νομιμότητα των απαιτήσεων σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους, που περιορίζουν την παροχή υπηρεσιών και ενδεχομένως δικαιολογούν την διατήρησή τους. Κατά ενδιαφέροντα τρόπο, η διαδικασία αυτή ξεκίνησε από τα νέα Κράτη Μέλη, αλλά τώρα έχει επεκταθεί και στα Κράτη Μέλη της

«παλιάς» Ευρώπης (Γαλλία, Ισπανία, κλπ). Αρκετά Κράτη Μέλη έχουν αμφιβολίες για διατάξεις όπως, για παράδειγμα, το δικαίωμα των επαγγελματιών οργανώσεων να επιβάλλουν την επαγγελματική εμπειρία ως υποχρεωτική προϋπόθεση για τη διαδικασία χορήγησης άδειας. Επιπλέον, έχουν αμφιβολίες σχετικά με θέματα όπως, π.χ. ο ρόλος των **καταστατικών οργανώσεων του αρχιτεκτονικού επαγγέλματος** ειδικά σε σχέση με τις εξουσιοδοτημένες αρχές (π.χ. υποχρεωτική εγγραφή), ή την υποχρεωτική πλειοψηφία κυριότητας αρχιτεκτόνων σε αρχιτεκτονικές εταιρίες.

Αυτές οι διατάξεις, σύμφωνα με τις Αρχές του Ανταγωνισμού, είναι αντι-ανταγωνιστικές σε σχέση με την ελευθερία παροχής υπηρεσιών. Επιπλέον, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ε. Επιτροπής, μαζί με τις Αρχές του Ανταγωνισμού των Κρατών Μελών, εξακολουθεί σε Ευρωπαϊκό Πλαίσιο τις δραστηριότητές της για επιδίωξη κάθε αντι-ανταγωνιστικής τάσης ή πρακτικής – από τη δική της οπτική (π.χ. υποχρεωτικά ή προτεινόμενα επίπεδα αμοιβών, ορισμένες διατάξεις στους Κώδικες Δεοντολογίας, κλπ).

- Ευκαιρίες και Πιθανά Πεδία Δράσης

Όπως προβλέπεται στην Οδηγία 2005/36/EK, η Ε. Επιτροπή πρέπει να συντάξει μια αναφορά σχετικά με την εφαρμογή της, σύμφωνα με την οποία αναμένεται ότι η εργασία που θα οδηγήσει στην αξιολόγησή της, θα ξεκινήσει κατά πάσα πιθανότητα μεταξύ του τέλους του 2009 και των αρχών του 2010.

Το αρχιτεκτονικό επάγγελμα έχει επιλεγεί για να είναι ένα από τα επόμενα επαγγέλματα για την περαιτέρω εφαρμογή της δοκιμαστικής περιόδου του συστήματος IMI. Ταυτόχρονα, θα ξεκινήσει μια πιλοτική φάση για να επεκταθεί σταδιακά το σύστημα IMI στην Οδηγία 2006/123/EK, πράγμα που αποτελεί τον τελικό στόχο.

Προτεινόμενες δράσεις:

Για να ανταπεξέλθει στο νέο περιβάλλον εργασίας που περιγράφεται παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις για τον αντίκτυπο που μπορεί να έχουν όλες αυτές οι εξελίξεις στο αρχιτεκτονικό επάγγελμα και στην οργάνωσή του, το ΣΑΕ και οι Οργανώσεις Μέλη του πρέπει να προβληματιστούν σοβαρά σε Ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο να αναπτύξουν μια κοινή πολιτική και να **ξεκινήσουν μια στρατηγική Ευρωπαϊκή πολιτική εκστρατεία**. Στόχος αυτής της εκστρατείας θα είναι να αντενεργήσει και να προσπαθήσει να δείξει στις αρμόδιες αρχές (σε επίπεδο Ε.Ε. και Κρατών Μελών) ότι αυτές οι δράσεις απορύθμισης είναι αντιπαραγωγικές και θα έχουν σαν αποτέλεσμα τη μείωση της προστασίας των καταναλωτών και, γενικότερα, της συνολικής βιωσιμότητας του δομημένου περιβάλλοντος.

Πρωθώντας Ενεργά μια Πολιτική Ποιότητας.

Πέρα από τις προκλήσεις που αναφέρονται παραπάνω, η Οδηγία 2006/123/EK περιλαμβάνει επίσης άλλα, πιο θετικά στοιχεία, τα οποία όμως είναι φιλόδοξα: ποιοτικές υπηρεσίες, κώδικες δεοντολογίας, ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης. Το ΣΑΕ έχει αναπτύξει και εξακολουθεί να αναπτύσσει πολιτικές σε αυτούς τους τομείς και πρέπει να χρησιμοποιήσει τον χρόνο που απομένει μέχρι τον Δεκέμβριο 2009 για να ολοκληρώσει τις θέσεις του και να προωθήσει τις απόψεις του, που θα παρατεθούν σε **σειρά δημοσιεύσεων και θα συγκεντρωθούν σε μία έκδοση για την Οδηγία 2006/123/EK**.

Εναλλακτικά, το ΣΑΕ θα μπορούσε να στοχεύσει στο διάστημα κατά το οποίο θα αρχίσουν να λειτουργούν τα διαφορετικά όργανα του πρόσφατα εκλεγμένου Ε. Κοινοβουλίου και κατά το οποίο θα λειτουργεί η νέα Ε. Επιτροπή.

β. Στον τομέα εργασίας «Αρχιτεκτονική και Ποιότητα Ζωής»

- Κύρια πρόκληση

Τα τελευταία χρόνια, χάρη κυρίως στις προσπάθειες του ΣΑΕ, έχει παρατηρηθεί σημαντική πρόοδος σε σχέση με την αναγνώριση της αρχιτεκτονικής ως σημαντικό στοιχείο που συμβάλλει στη διασφάλιση ενός βιώσιμου δομημένου περιβάλλοντος, καθώς και στην αύξηση της ελκυστικότητας των πόλεων και περιοχών και, κατά συνέπεια, στην οικονομική ανάπτυξη και την επαγγελματική εξέλιξη. Ωστόσο, εξακολουθεί να υπάρχει ένα μεγάλο χάσμα ανάμεσα στις αρχές που αναφέρονται σε κάποια σημαντικά πολιτικά έγγραφα και στην πραγματική τους μεταφορά στις πολιτικές.

- Ευκαιρίες και Πιθανά Πεδία Δράσης

Κάποιες σημαντικές (πολιτικές) εξελίξεις προγραμματισμένες για το 2009-2010, προσφέρουν συγκεκριμένες ευκαιρίες για την ανάπτυξη των Πολιτικών του ΣΑΕ στην Θεματική Περιοχή Αρχιτεκτονική και Ποιότητα Ζωής.

- Η εργασία στο Πλαίσιο Αναφοράς για την εφαρμογή του Χάρτη της Λειψίας για τις Βιώσιμες Ευρωπαϊκές Πόλεις, σε συνέχεια του Υπουργικού Συμβουλίου της Μασσαλίας, θα αναπτυχθεί μέσα στους επόμενους 18-24 μήνες. Το έγγραφο Τελικού Πλαισίου πρόκειται να παρουσιαστεί κατά τη διάρκεια της Βέλγικης Προεδρίας (δεύτερο εξάμηνο του 2010).

Έχοντας προωθήσει με επιτυχία τη συμμετοχή των επαγγελματιών οργανώσεων σε αυτό το πλαίσιο, το ΣΑΕ πρέπει να παρακολουθήσει στενά τις μελλοντικές εξελίξεις και να επιδιώξει τη δέουσα εμπλοκή του στη διαδικασία. Δίδεται η ευκαιρία στο ΣΑΕ να ξεκινήσει σειρά εργασιών σε αυτή τη βάση.

Προτεινόμενη δράση:

Το ΣΑΕ πρέπει να προετοιμαστεί ώστε να συμβάλει σε μεγάλο και σημαντικό βαθμό στη διετή εργασία που πρόκειται να ξεκινήσει μία Ομάδα Υψηλού επιπέδου (High-level Group) υπό την καθοδήγηση της Γαλλίας, όπως συμφωνήθηκε στη Μασσαλία από τους Υπουργούς της Ε.Ε. που είναι υπεύθυνοι για την Αστική Ανάπτυξη.

4. Πιθανές δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων και εκδηλώσεων του ΣΑΕ

Προτείνεται οι εξελίξεις που αναφέρονται παραπάνω να θεωρηθούν ως κύριοι στόχοι για το ΣΑΕ, ώστε να αναπτύξει τις δραστηριότητες που αφορούν σε δημόσιες σχέσεις για το 2009-2010. Πρέπει να τεθούν σε προτεραιότητα οι εργασίες που πρέπει να πραγματοποιηθούν στις θεματικές περιοχές του ΣΑΕ με τη βοήθεια της Γραμματείας, κατά περίπτωση.

Το ΣΑΕ επιδιώκει να αυξήσει την εμβέλειά του και να προωθήσει τις δραστηριότητές του σε περισσότερα άτομα και φορείς, στο ευρύτερο κοινό και στις Οργανώσεις Μέλη του. Πρόσφατα το ΣΑΕ υιοθέτησε μία Πολιτική Επικοινωνίας και μία Πολιτική Δημοσιεύσεων και αποφάσισε να ξεκινήσει την παραγωγή μιας συλλογής δημοσιεύσεων. Συγκεκριμένα, σχεδιάζει να εκδώσει (το 2009) μια **σειρά**

κατευθυντηρίων γραμμών του ΣΑΕ σε συνδυασμό με την εφαρμογή της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ που θα κυκλοφορήσουν σε σειρά εκδόσεων. Θα σχεδιαστούν για να αποσαφηνίσουν τη θέση του ΣΑΕ σε σχέση με τα σημαντικά σημεία της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ, ιδιαίτερα στο σημείο των μέτρων εθελοντικής σύγκλισης. Μετά την υιοθέτηση των **Συμπερασμάτων του Συμβουλίου για την αρχιτεκτονική και τη βιώσιμη ανάπτυξη** στις 20 Νοεμβρίου 2008, που είναι εξαιρετικά σημαντικά για τον αρχιτεκτονικό τομέα, είναι απαραίτητη η προώθηση και η παρακολούθηση της εφαρμογής τους και ζητείται από το ΣΑΕ να το φροντίσει σε στενή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τις Αρχιτεκτονικές Πολιτικές (EFAP) διατηρώντας όμως τις ξεχωριστές ταυτότητες.

Προτεινόμενη Δράση:

Η παρουσίαση των **Συστάσεων του ΣΑΕ 2009** που υιοθετήθηκαν στη Γενική Συνέλευση του ΣΑΕ στο Ελσίνκι, θα προσφέρει μία καλή βάση πάνω στην οποία το

ΣΑΕ μπορεί να κτίσει πολύ σημαντική δράση.

Προτεινόμενη δράση:

Εάν το ΣΑΕ αποφασίσει να διοργανώσει κάποια σημαντική εκδήλωση το 2009, φαίνεται ότι η καλύτερη περίοδος σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα των Οργάνων της Ε.Ε., είναι το φθινόπωρο του 2009. Εκείνο το διάστημα, το πρόσφατα εκλεγμένο Κοινοβούλιο θα έχει καθιερώσει τις νέες του δομές για το νέο 5ετές νομοθετικό σώμα και η νέα Ε. Επιτροπή κατά πάσα πιθανότητα θα έχει ορισθεί επισήμως.

Τέλος, κρίνεται σκόπιμο και λογικό να προγραμματιστεί μία σημαντική εκδήλωση το 2010 για να εορτασθεί η 20η επέτειος από την δημιουργία του ΣΑΕ.

20η Επέτειος ΣΑΕ

Περίληψη

Το 2010 θα σηματοδοτήσει την 20η επέτειο από την ίδρυση του ΣΑΕ και προτείνεται να διοργανωθεί μία εορταστική εκδήλωση για την περίπτωση. Το Ε.Σ. συζήτησε το θέμα και θέλοντας να βρει κάποιον εξωτερικό χορηγό για την κάλυψη των εξόδων διοργάνωσης της εκδήλωσης, αποφάσισε με πλειοψηφία να προβεί στα πρώτα απαραίτητα βήματα για να βρει ενδεχόμενους πόρους για την απαραίτητη χορηγία. Ζητείται από τη Γενική Συνέλευση να συζητήσει το θέμα και να δώσει τη γενική της έγκριση σχετικά με την ιδέα που δίδεται σε αυτό το σημείωμα, έτσι ώστε να μπορέσουν να πραγματοποιηθούν τα επόμενα βήματα προτού δοθεί αναφορά στην επόμενη Γενική Συνέλευση τον Νοέμβριο 2009, με λεπτομερή σχέδια σχετικά με την εκδήλωση.

Εισαγωγή

Στη συνεδρίαση του στις 23 και 24 Ιανουαρίου 2009 στις Βρυξέλλες, το Ε.Σ. συζήτησε και υποδέχτηκε ευνοϊκά ένα σημείωμα από τη Γραμματεία με τίτλο «Διερευνητικός Χάρτης Πορείας των Δραστηριοτήτων του ΣΑΕ το 2009-2010» (Tentative Roadmap for ACE Activities in 2009-2010) συμφωνώντας ευρέως με το περιεχόμενό του, ειδικότερα σε σχέση με τις προτεινόμενες δράσεις. Το έγγραφο είναι ένας στρατηγικός Χάρτης Πορείας ο οποίος συμφωνήθηκε να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο διακυβέρνησης για το ΣΑΕ και το Ε.Σ. Μία από τις προτεινόμενες δράσεις που περιλαμβάνει το έγγραφο είναι η διοργάνωση σειράς δράσεων για τον εορτασμό της 20ης Επετείου του ΣΑΕ το 2010. Το Ενημερωτικό Σημείωμα επεξεργάζεται την ιδέα μιας τέτοιας δράσης και παρουσιάζει ένα πρώτο σχέδιο της γενικής ιδέας των προτεινόμενων εορταστικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανόμενης της διοργάνωσης μια δημόσιας εκδήλωσης που θα είναι το κεντρικό στοιχείο της δράσης. Ζητήθηκε από τη Γενική Συνέλευση να συζητήσει τις ιδέες που παρουσιάζονται σε αυτό το έγγραφο και να καθοδηγήσει το Ε.Σ. ως προς τα επόμενα βήματα που θα πρέπει να ακολουθήσει.

Κύρια Στοιχεία Προτεινόμενης Δράσης

Το έτος της 20ης Επετείου θα σηματοδοτηθεί από μία σειρά διαφορετικών, σχετικών δράσεων, ως ακολούθως:

1. Έκδοση Βιβλίου/ων

Κρίνεται σκόπιμο να συνταχθούν δύο βιβλία για έκδοση μέσα στο 2010. Το πρώτο θα αφορά στην ιστορία του ΣΑΕ και θα περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο δημιουργήθηκε και τα κύρια επιτεύγματά του μέσα στην 20ετή πορεία του. Αυτό το πρώτο βιβλίο προκύπτει απευθείας από το έργο που είχε ξεκινήσει ο πρώην Αντιπρόεδρος Jordi Querol κατά τη θητεία του στο Ε.Σ.

Το δεύτερο βιβλίο θα έχει πιο πολιτικό περιεχόμενο και θα αφορά την ανάπτυξη των

μελλοντικών πολιτικών για το αρχιτεκτονικό επάγγελμα, ενώ θα τονίζει την θετική συμβολή που μπορεί να έχει το επάγγελμα στην αντιμετώπιση των μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων της εποχής μας.

2. Παραγωγή Ταινίας Μικρού Μήκους

Στην σημερινή εποχή, στην οποία κυριαρχούν τα μέσα ενημέρωσης, είναι ανεπίτρεπτο το ΣΑΕ να μην διαθέτει κάποια ταινία μικρού μήκους σχετικά με τη συμβολή της αρχιτεκτονικής στην ευημερία των πολιτών και της κοινωνίας γενικότερα. Προτείνεται λοιπόν να γίνει μία ταινία μικρού μήκους 8-10 λεπτών, η οποία να καλύψει αυτό το κενό.

3. Δημιουργία Βραβείου ΣΑΕ

Πρόκειται για μία ιδέα που έχει αναφερθεί ανά διαστήματα κατά τη διάρκεια των τελευταίων 20 ετών. Κατά γενική ομολογία σε πρόσφατη συζήτηση στο Ε.Σ., η ιδέα θα ήταν καλύτερη αν εστίαζε στη βράβευση του ατόμου (πολιτικού) ή του ιδρύματος που έχει προσφέρει περισσότερο ως προς την προώθηση των συμφερόντων της αρχιτεκτονικής στην Ε.Ε. Ήταν σαφές ότι το Ε.Σ. κρίνει ότι υπάρχουν αρκετά σημαντικά Βραβεία για τους αρχιτέκτονες και το έργο τους και ότι η αναγνώριση των πολιτικών και των ιδρυμάτων μέσω βράβευσης θα ήταν κάτι καινοτομικό και ωφέλιμο για την εργασία του ΣΑΕ.

4. Μία Δημόσια Εκδήλωση υπό τη Διοργάνωση του ΣΑΕ

Η εκδήλωση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί στις Βρυξέλλες, σε ένα ιδιαίτερος συμβολικό σημείο από άποψη αρχιτεκτονικής, όπως κάποιο αποκατεστημένο κτίριο, βιομηχανικής κληρονομιάς. Κατά προτίμηση θα πρέπει να συνδυαστεί με κάποια συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης και θα πρέπει επίσης να συντονιστεί με το χρονοδιάγραμμα των συνεδριάσεων του Ε. Κοινοβουλίου, ώστε να διασφαλιστεί η ικανοποιητική συμμετοχή από σημαντικούς εκπροσώπους του Ευρωκοινοβουλίου.

Προϋπολογισμός

Σε αυτό το στάδιο, δεν μπορούμε να γνωρίζουμε ποιο θα είναι το συνολικό κόστος για να πραγματοποιηθούν αυτές οι δράσεις. Ωστόσο, είναι συνετό να τεθεί ένας στενός προϋπολογισμός που να μην ξεπερνά τις 150.000 € για όλες τις δράσεις και στη συνέχεια οι δράσεις να προσαρμοστούν σε αυτό το ποσό. Είναι σαφές ότι θα χρειαστεί η βοήθεια ενός επαγγελματία διοργανωτή εκδηλώσεων, καθώς το ανθρώπινο δυναμικό που διαθέτει το ΣΑΕ δεν επαρκεί για να αναλάβει την εκτεταμένη εργασία που απαιτείται για μία σωστά οργανωμένη εκδήλωση. Συμφωνήθηκε επίσης ότι δεν είναι λογικό να αναμένει κανείς ότι αυτές οι δράσεις μπορούν να προγραμματιστούν αν δεν καταφέρει το ΣΑΕ να βρει μία κατάλληλη και συνολική χορηγία.

Συμπέρασμα

Το Ε.Σ. γνωρίζει ότι το επάγγελμα αντιμετωπίζει μία σημαντικότερη ύφεση και ότι μπορεί να φαίνεται μη δόκιμος ο εορτασμός σε μια τέτοια περίοδο. Ωστόσο, το έτος της 20ης Επετείου συμπίπτει με το πρώτο έτος νέας διοίκησης για το Ε. Κοινοβούλιο και την Ε. Επιτροπή και, κατά συνέπεια, προσφέρει την ευκαιρία της περεταίρω προώθησης της εργασίας και των πολιτικών του ΣΑΕ σε αυτούς τους σημαντικούς συνομιλητές.

Η Γενική Συνέλευση συζήτησε σχετικά με το περιεχόμενο αυτού του σημειώματος με στόχο να καθοδηγήσει σωστά το Ε.Σ. για το αν θα επιδιώξει ή όχι κάποιες οι όλες τις ιδέες που αναφέρονται σε αυτό το σημείωμα.

Αίτηση Βοσνίας-Ερζεγοβίνης να γίνει Μέλος Παρατηρητής

Η Γενική Συνέλευση του ΣΑΕ, στην πρώτη της συνεδρίαση το 2009, ενημέρωσε σχετικά με αίτηση του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Βοσνίας-Ερζεγοβίνης με την οποία ζητά να γίνει Μέλος Παρατηρητής του ΣΑΕ. Η Γενική Συνέλευση σημείωσε ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την Κατάσταση Μέλους Παρατηρητή και ότι το Ε.Σ. πρότεινε να γίνει αποδεκτή η αίτηση. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, η Γενική Συνέλευση του ΣΑΕ δέχεται την αίτηση του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Βοσνίας-Ερζεγοβίνης να γίνει Μέλος Παρατηρητής του ΣΑΕ, με άμεση ισχύ.

Αποτελέσματα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης Συζήτηση - Ψήφισμα

Στη συνεδρίασή του τον Μαρτίου 2009, το Ε.Σ. αποφάσισε να διεξάγει μια σύντομη έρευνα για την πραγματική κατάσταση του επαγγέλματος σε ολόκληρη την Ευρώπη. Γι' αυτόν το λόγο, αποφάσισε να χρησιμοποιήσει τα άτομα (αρχιτέκτονες) που είχαν απαντήσει στο ερωτηματολόγιο της τομεακής μελέτης και που προσφέρθηκαν να βοηθήσουν και σε μελλοντικές έρευνες του ΣΑΕ. Η έρευνα καλύπτει τις 17 χώρες που συμμετείχαν στην τομεακή μελέτη, αλλά αναμένεται να διεξαχθεί σε όλες τις Οργανώσεις Μέλη αργότερα κατά τη διάρκεια του έτους. Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάστηκαν στη Γενική Συνέλευση του ΣΑΕ.

Στη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης που έγινε στο Ελσίνκι στις 24 Απριλίου 2009, οι οργανώσεις μέλη του ΣΑΕ αναφέρθηκαν στην κατάσταση που αντιμετωπίζουν σε κάθε χώρα ως συνέπεια τη παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και εξέδωσαν ομόφωνα το παρακάτω ψήφισμα:

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΣΑΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Το ΣΑΕ πιστεύει ότι η οικονομική ανάκαμψη που βρίσκεται εν εξελίξει δεν μπορεί να επιδώξει τους ίδιους στόχους, ούτε να ακολουθήσει την ίδια λογική των τελευταίων δεκαετιών. Οι απαιτήσεις της βιώσιμης ανάπτυξης, που επικεντρώνονται σε περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς προβληματισμούς, απαιτούν νέες προσεγγίσεις και νέες λύσεις στους τομείς του χωροταξικού σχεδιασμού, της αστικής ανάπτυξης, της αρχιτεκτονικής, της κατασκευής και των υποδομών.

Το ΣΑΕ θεωρεί σημαντικό να υπενθυμίσει στους πολιτικούς, ειδικά σε μια περίοδο βαθιάς κρίσης, την ουσιαστική ανάγκη διασφάλισης ότι όλα τα όργανα και οι κυβερνήσεις, σε όλα τα επίπεδα, θα αναλάβουν να διατηρήσουν την ευθύνη τους προς την κοινωνία, για την ποιότητα και τη βιωσιμότητα του δομημένου περιβάλλοντος στο οποίο ζουν και εργάζονται οι Ευρωπαϊκοί πολίτες. Σε αυτό το πλαίσιο, λαμβάνοντας υπόψη τη βαθιά επίδραση που έχει η συμμετοχή των αρχιτεκτόνων στη διαδικασία παραγωγής του δομημένου περιβάλλοντος, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η επιλογή και η ανάθεση των συμβάσεων υπηρεσιών από τις δημόσιες υπηρεσίες στους αρχιτέκτονες, θα πραγματοποιείται σύμφωνα με κριτήρια που βασίζονται στην ποιότητα, εξασφαλίζοντας επίσης ότι οποιεσδήποτε προσπάθειες να επιταχυνθούν οι διαδικασίες διαγωνισμών δεν θα έχουν αρνητικά αποτελέσματα στις αξίες της αρχιτεκτονικής, σε σχέση με το δημόσιο συμφέρον.

Το ΣΑΕ καλεί όλους τους φορείς που είναι υπεύθυνοι για την πολιτική, σε όλα τα επίπεδα, να εκμεταλλευθούν τη μοναδική ευκαιρία που παρουσιάζεται με την ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας και να προετοιμασθούν ενεργά για το μέλλον σε σχέση με κρίσιμα θέματα όπως η άμεση επένδυση στην ενεργειακή αποδοτικότητα των υπαρχόντων κτιρίων, η ανάπτυξη των εναλλακτικών ενεργειακών

προγραμμάτων μεγάλης κλίμακας, η αποκατάσταση και ανανέωση της κοινωνικής και συλλογικής κατοικίας και οι υποδομές.

Το ΣΑΕ θεωρεί ότι αυτό θα δημιουργήσει μεγάλες ευκαιρίες απασχόλησης και, συγχρόνως, θα οδηγήσει στην ανάπτυξη μιας καλύτερης ποιότητας και ενός βιώσιμου δομημένου περιβάλλοντος. Σε μία τέτοια περίοδο κρίσης, η επένδυση σε κοινωνικά προσανατολισμένα προγράμματα (μεγάλης κλίμακας) μπορεί να είναι εξαιρετικά χρήσιμη για την εξασφάλιση μιας βιώσιμης ανάπτυξης που να βασίζεται στην καινοτομία. Το αρχιτεκτονικό επάγγελμα διατίθεται να βοηθήσει σε αυτόν τον ζωτικής σημασίας στόχο και είναι πρόθυμο να συμβάλει ουσιαστικά στην αποδοχή αυτών των μεθόδων και προσεγγίσεων.

Επιπλέον, το ΣΑΕ καλεί όλους τους υποψηφίους των Ευρωεκλογών 2009 να λάβουν υπόψη τους αυτές τις αρχές κατά τη δημιουργία των προγραμμάτων τους και, εφόσον εκλέγουν, να επιδιώξουν την εφαρμογή τους. Σε αυτό το πλαίσιο, το ΣΑΕ έχει υιοθετήσει διάφορες πολιτικές προτάσεις που θα διαβιβαστούν σε όλους τους υποψηφίους στις ερχόμενες εβδομάδες, σε στενή συνεργασία με τις Οργανώσεις Μέλη του.

Αρχιτεκτονικό Σεμινάριο «COMMUNICATIONS» του ΣΑΕ και του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Φινλανδίας, το Σάββατο 25 Απριλίου 2009

Το Αρχιτεκτονικό Σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στο Finlandia Hall (στην Αίθουσα Συνεδριάσεων «Helsinki»), με θέμα: «COMMUNICATIONS» (επικοινωνίες). Όλες οι παρουσιάσεις έγιναν στα αγγλικά με ταυτόχρονη διερμηνεία στα γαλλικά. Η λίστα των ομιλητών και το πρόγραμμα διατίθενται σε αρχείο pdf. το ολοκληρωμένο πρόγραμμα βρίσκεται στον ιστότοπο www.safa.fi.

Μπελιμπασάκης Κώστας, Μέλος Δ.Σ. ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ, επικεφαλής της Αντιπροσωπείας του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ στη Γ.Σ. του ΣΑΕ

Κουρμπανά Μαρία, Γενική Γραμματέας ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ

Κλουτσινιώτη Ουρανία

Καραβία Βασιλική